

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การบริการวิชาการของภาควิชาอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชน
ผู้วิจัย รศ.ดร.กัญญา กำศิริพิมาน
ปีที่ทำวิจัย พ.ศ. 2549

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลครูฝึกทางอาชีวศึกษา และสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนการพัฒนาโครงการฝึกอบรม และจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ กลุ่มศึกษาการวิจัยครั้งนี้เลือกแบบเจาะจงประกอบด้วย ครูฝึกทางอาชีวศึกษา ที่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาควิชาอาชีวศึกษา จำนวน 40 คน หน่วยงานในชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 แห่ง และผู้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาทักษะอาชีพ จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสำรวจแบบประเมินและหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ จำนวน 4 โครงการ

1. ได้ข้อมูลครูฝึกทางอาชีพของภาควิชาอาชีวศึกษา จำนวน 40 คน ส่วนใหญ่ทำงานในหน่วยงานราชการมากกว่าประกอบอาชีพอื่นโดยแยกเป็นครูฝึกทางสาขา อุตสาหกรรมศึกษา จำนวน 10 คนเป็นเพศชายล้วน มีความชำนาญทางด้านช่าง เช่น คอมพิวเตอร์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ งานโลหะ ช่างยนต์ และก่อสร้าง และครูฝึกสาขา คหกรรมศาสตร์ จำนวน 10คนเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีความชำนาญทางด้านช่างฝีมืองานประดิษฐ์ แกะสลัก และตัดเย็บเสื้อผ้า และครูฝึกสาขาบริหารธุรกิจศึกษา จำนวน 10คน มีเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีความชำนาญทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่างๆ ระบบบัญชี การบริหาร การจัดการธุรกิจและครูฝึกสาขา ศิลปหัตถกรรมจำนวน 10คน มีชายมากกว่าหญิง มีความชำนาญด้านงานศิลปะ งานออกแบบผลิตภัณฑ์

2. ความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทักษะอาชีพ ผลการสำรวจความต้องการของชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการพัฒนาทักษะอาชีพ จากหน่วยงานที่เป็นโรงเรียน กลุ่มแม่บ้าน และสถานประกอบการ จำนวน 20 แห่ง จากสถานศึกษา 15 แห่งและหน่วยงานองค์กรในชุมชน จังหวัดเชียงใหม่อีกจำนวน 5 แห่ง ทุกหน่วยงานล้วนมีความต้องการให้ภาควิชาอาชีวศึกษาจัดโครงการเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพแก่ชุมชนในหน่วยงานของตน

3. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อจัดทำโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ แก่ชุมชนได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของชุมชนเรียงตามลำดับ ดังนี้คือประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ การพันทราย ประเภทวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ การทำขนมปั้นสับ ประเภทวิชา บริหารธุรกิจศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพการทำภาพยนตร์จากภาพนิ่งโปรแกรม Movie Maker และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ การทำ เครื่องประดับด้วยลูกปัดและหินสี

4. ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาทักษะอาชีพ 4 โครงการ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยประสานงานกับครูฝึกและประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานที่มีความประสงค์ต้องการ พัฒนาทักษะวิชาชีพแก่บุคลากรในหน่วยงานของตนทั้ง 4 หน่วยงานได้แก่ โรงเรียนแม่แตง , กลุ่ม แม่บ้าน บ้านอุโมงค์, โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์,โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคมโดย ผู้วิจัยนัด เนาะ ครูฝึกและผู้เข้าฝึกอบรม เตรียมสื่อ, อุปกรณ์วัสดุและสถานที่กำหนดนัดหมายผู้วิจัยและครูฝึก ขอบพบผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องหน่วยงานขององค์กรจากนั้นแนะนำภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ ความเป็นมาประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาทักษะวิชาชีพและดำเนินการฝึกอบรมตามแผนที่วางไว้พร้อมสาธิตโดยผู้เข้ารับ ฝึกอบรมต้องผ่านเกณฑ์ทักษะจากการปฏิบัติงานโดยทุกคนจะต้องแสดงผลงาน สุดท้ายสรุปสร้าง ทักษะที่ดีต่ออาชีพแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และทำแบบประเมินและมอบเกียรติบัตร

4.2 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ตอบแบบประเมินการจัดการฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาทักษะและส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชนทั้ง 4 โครงการ ประกอบด้วย 3 ด้านคือ ด้านการวางแผนการเตรียมงาน โดยภาพรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการดำเนินงานโดยภาพรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ด้านผลสัมฤทธิ์ใน การจัดโครงการโดยภาพรวมเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผู้ประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกอบรมลักษณะนี้ได้ทักษะและได้แนวทางในการ ประกอบอาชีพ มีประโยชน์อย่างมาก และยังเสนอแนะให้ภาควิชาอาชีวศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อ บริการวิชาการแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและหลากหลายอาชีพ

All rights reserved

Title : Academic Service of Vocational Education Department for Communities on Occupations Skill Development.

Researcher: Kanya Kumsiripiman

Year: 2006

This research was an attempt to collect the list of trainers in occupation of vocational education department and find the need of community institute in Chiang Mai and to develop the project of occupation skill training. The groups of study were 40 vocational trainers who study the master level of vocational education program, interview 20 institutes in Chiang Mai communities. Instrument were interview, observation form, survey form, evaluate form and 4 occupation skill training projects for 118 trainees.

1. The vocational trainer data were 40 persons mostly work in the government sector more than private sector, divided to be 10 trainers from the field of industrial education all were male and expert in computer , electricity , electronic ,metal, automobile and construction, and 10 trainers from the field of home economic, it were more female than male, expert in craftsman invent, carve, dress making. And another 10 trainers in business education were more female than male and expert in using various program computer, account system, administration and management in business, and the last 10 trainers from the field of art and craft, it were more male than female expert in fine art, designing ,and work of art.

2. Need in occupation skill training of communities in Chiang Mai province.
The 20 institutes in Chiang Mai communities had been needed in occupation skill training program from vocational education department to develop their staffs.

3. The curriculums were developing for occupation skill training project. From the needed of Chiang Mai communities could be building to be 4 occupation skill training projects. It were Blow Sand Technique project, Cooking Pun sib Snack project, Window Movie Maker project, and Decoration with Glass Beads and Color Stone project.

4. The evaluation of 4 occupation skill training project.

4.1 The training project started from the researcher coordinate with accessory in 4 institutes were Mae Tang School, Hong Dong School, San Pa Tong School and groups of housewife in Ban U Mung. Researcher arranged the training project with trainers and trainees, prepared instruction media, materials, tools, and place, after that meet executive and accessory of organization, introduce department of vocational education, Chiang Mai university and explain the objective, background benefit of vocation it could been got from the training, demonstrated, and the trainee should pass the criterion of training and every trainee must show their work lastly summarize good attitude of vocation and evaluate and give certificate.

4.2 The evaluate opinion result of trainees from 4 projects of planning were overall Image be proper in the level of best, processing were overall image be proper in the level of good and the producing of training were overall image be proper in the level of good. Mostly of trainees had opinion that the training made skill and trend for earn a living, very useful, and the department of vocation education should create more various occupation skills training continually to serve communities.